

ศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชาวนา
ตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

นายฉัตรฉัตร	แก้วเจริญ
นางสาวนฤมล	สีบตระกูล
นายอนุวัตร	ลาวิไล
นางสาวอริสา	สุวรรณวาสี
นางสาวเอมวิกา	อยู่เย็น

ผลงานวิจัยนักศึกษา ระดับปริญญาตรี

วิจัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิชาสัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ 763 401

ตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต คณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประจำภาคการศึกษาต้น ปีการศึกษา 2556

ชื่อเรื่อง การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตชาวนาตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี
ชื่อผู้วิจัย นายจินฉัตร แก้วเจริญ
นางสาวนฤมล สืบตระการ
นายอนุวัตร ลาวิไลย
นางสาวอริสรา สุวรรณวาสี
นางสาวเอมวิภา อยู่เย็น
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตด้านสังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม (2) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหาของชาวนาของ ชาวนาตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการศึกษาเชิงคุณภาพ (qualitative study) โดยอาศัยวิธีการสังเกตจริงจากการลงพื้นที่ภาคสนาม และการสัมภาษณ์อย่าง เจาะลึก (in-depth interview) เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงมากที่สุด และข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า กระแสโลกาภิวัตน์และกลไกตลาดมีผลทำให้วิถีชีวิตชาวนาของตำบลบ้าน หาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีของชาวนาตำบลบ้านหาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรีมีการ เปลี่ยนแปลง ประกอบด้วย ด้านเศรษฐกิจมีการใช้แรงงานเครื่องจักรแทนแรงงานสัตว์ด้านเงินทุน ชาวนามีต้นทุนในการผลิตมากขึ้นแม้ว่าจะมีที่ดินเป็นของตนเองมีการเปลี่ยนแปลงสายพันธุ์ข้าวเพื่อให้ เหมาะสมกับความต้องการของตลาดในขณะที่ด้านสังคมโดยรวมวิถีชีวิตของชาวนายังคงไม่ เปลี่ยนแปลง มีกิจกรรมร่วมกันภายในชุมชนและครอบครัวเหมือนในอดีต ประกอบด้วย การฝึกข้าว พิธีรับขวัญข้าว และงานบุญประจำปีความสัมพันธ์ทั้ง 2 แบบนี้ โดยมีการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์และแก้ไขปัญหาาร่วมกันของชาวนาสำหรับรูปแบบกิจกรรมที่เปลี่ยนแปลงประกอบด้วย การจ้างแรงงาน การใช้เครื่องจักรกลในการผลิต ประเพณีลงแขกเกี่ยวข้าว พิธีกรรมไหว้ข้าวเข้ายัง ฉางด้านวัฒนธรรมของชาวนาความเชื่อในเรื่องของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ไชกลาง ความดีความเลว บาบุญคุณ โทษ รวมถึงทางด้านโหราศาสตร์ยังคงมีอยู่แต่ถูกลดทอนความสำคัญลงไปปัญหาที่สำคัญของชาวนา คือ ปัจจัยการผลิตมีต้นทุนสูงและกลไกการตลาดที่ชาวนาไม่สามารถกำหนดราคาได้เองนอกจากนี้ ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตที่ไม่สามารถควบคุมได้ คือ สภาพดิน ฟ้า อากาศ และศัตรูพืชในขณะที่ ชาวนามีความต้องการมีส่วนร่วมในการกำหนดราคาผลผลิตของตน